



Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Славянски филологии.....

Специалност: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Българска филология, ..задоч.....

Магистърска програма: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

Логика на несъгласието в езика и литературата

Преподавател: гл. ас. д-р Мария Калинова

Асистент:

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	20
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		20
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	10
	Научно есе	10
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	
Обща извънаудиторна заетост		20
ОБЩА ЗАЕТОСТ		20
Кредити аудиторна заетост		
Кредити извънаудиторна заетост		
ОБЩО ЕКСТ		

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	30 %
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	70 %

Анотация на учебната дисциплина:

Несъгласието се превръща във все по-важен обект на хуманитарните изследвания. През последните години хуманитарното поле е ангажирано със съвременната необходимост да се теоретизира несъгласието на „другия“ като конститутивна сила, както и с възможността да си представим модел, в който напрежението между две антагонистични логики може да се разглежда в позитивен план вместо да бъде мислено като водещо до разрушително противопоставяне. Несъгласието се обвързва с водещи парадигми на хуманитарното знание (семиотика, философия, психоанализа, феминизъм, политология, антропология, социология и др.), като в контекста на литературознанието курсът има за цел да проблематизира и запознае студентите с:

- въпросите за репрезентацията на съпернически си гласове в творбата като критика на еднопосочните модели на комуникацията;
- въпросите за историческа рамка, която съпътства и пресича текстовете;
- въпроса за следите на външния контекст (носител на антагонистични дискурси) и функционирането му на едно микро индивидуално ниво в творбата;
- въпроса за неразличимост и съвпадение на две контрадикторни понятия;
- възможността за сингуларен обект на отрицанието;
- понятието на Дерида „конститутивно Външно“ и минаването отвъд диалектическо отрицание; възможността за съотнасяне към „конститутивно Външното“ не като към потенциален враг, чиято цел е да подрие хармоничните връзки на съгласието и консенсуса, а в неговата изначална функция да се поддържа агона, който никога не трябва да приключи;
- въпроса какво означава да се мисли политиката и естетиката в обхвата на понятието „несъгласие“?

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

--

Предварителни изисквания:

Няма

Очаквани резултати:

Успешно завършилите курса ще умеят да прилагат различни литературоведски подходи към текстовете и ще владеят високо специализирана литературоведска терминология, която да им помага като инструмент при анализите; ще могат да се ориентират в теоретични дебати и ще имат съзнание за историчността, която определя една или друга теоретична позиция; ще познават структурата на полето на съвременното литературоведско познание.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Въведение	2
2	Фройд – логика на отрицанието	2
3	Сосюр – негативност и различие	2
4.	Бахтин – монологичен дискурс, диалогичност, хетероглосия	2
5.	Обектът на отхвърлянето (Лакан, Зупанчич, Долар)	2
6.	Отвъд волята: Мелвил, Ницше, Делюз	2
7.	Конститутивно Външно (Дерида)	2
8.	Поддържане на агона (Лакло, Муф)	2
9.	Несъгласието: между естетика и политика (Рансиер)	2
10.	Съгласието като проблем на литературната теория.	2

Библиография**Основна:**

Адорно, Т. В. Естетическа теория. Превод С. Вълкова, Ст. Йотов. Изд. „Агата-А“, С., 2002.

Аренд, Хана. Насилие и политика. Превод: К. Янакиев. ИК „Критика и хуманизъм“, С., 2007.

Бахтин, Михаил. Въпроси на литературата и естетиката. Превод от руски Надежда Чекарлиева и Димитър Кирков. София: Наука и изкуство, 1983, 568 с.

Бахтин, Михаил. Проблеми на поетиката на Достоевски. Превод Константин Г. Попов. София: Наука и изкуство, 1976.

- Бахтин, Михаил. Творчеството на Франсоа Рабле и народната култура на Средновековието и Ренесанса. Превод Донка Данчева. София: Наука и изкуство, 1978.
- Бахтин, Михаил. Философия на словесността. Превод Кирил Маринов. София: ЛИК, 1996, 293 с.
- Волошинов, В. Н. Марксизм и философия на езика, Ленинград : Прибой, 1930.
- Георгиев, Никола. „Мълчаливите диалози в литературата“. В: сб. Мнения и съмнения (По дирите на едно литературоведско чергарство), Изд. „Фондация Литературен вестник“, С., 1999.
- Делюз, Жил, Гатари, Феликс. Различие и повторение, прев. Антоанета Колева, София: ИК Критика и хуманизъм, 1999.
- Дерида, Ж. Апории. Превод А. Колева. Изд. „Критика и хуманизъм“, С., 1998
- Дерида, Ж. За граматологията. Превод Ж. Дамянова. Изд. „Лик“, С., 2001
- Дерида, Ж. Писмеността и различието. Превод Т. Батудлева. Изд. „Наука и изкуство“, С., 1998.
- Дерида, Жак. „Подпис. Събитие. Контекст“. В: сп. Литературна мисъл, 5/ 1993, с. 123-150.
- Зупанчич, Аленка. Най-късата сянка: Ницшевата философия на двете, прев. Еньо Стоянов, ИК „Литавра“, С., 2006.
- Калинова, М. Детство и интелектуална история у възрожденските автори, Изд. „Фондация Литературен вестник“, С., 2012, стр. 77-91.
- Личева, Амелия. Истории на гласа. Изд. „Фигура“, С., 2002.
- Манчев, Боян. Логика на политическото. Изд. „Изток-Запад“, С., 2012.
- Муф, Шантал. „Агонистичната политика между етиката и политиката“. В: Критика и хуманизъм, кн. 34, бр. 4/2010, превод Ина Димитрова.
- Мелвил, Хърман. Бартълби. Писарят/ Били Бъд. прев. Петков, Тодор, София: Критика и хуманизъм, 2013.
- Ницше, Фридрих. Веселата Наука, прев. Костова-Добрева, Харитина. Съчинения в 6 тома, т. 3, София: Захари Стоянов, 2002.
- Николчина, Миглена. Изгубените еднорози на революцията, Изд. „Фондация Литературен вестник“, С., 2012.
- Николчина, Миглена. Смисъл и майцеубийство, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 1997.
- Спасова, Камелия. „Енигмата на политическото“. В: Събитие и пример у Платон и Аристотел, Изд. „Фондация Литературен вестник“
- Тенев, Дарин. Отклонения. Опити върху Жак Дерида, Изд. „Изток-Запад“, С., 2013.
- Фердинанд дьо Сосюр, Курс по обща лингвистика, изд. „Наука и изкуство“, С., 1992, Превод: Живко Бояджиев и Петя Асенова.
- Фройд, Зигмунд. „Отрицанието“. В: Психология на несъзнаваното, Изд. „Колибри“, С., 2014
- Христов, Тодор. Литературността. Изд. „алтера“, С., 2009.
- Христов, Тодор. Свобода и суверенност в Априлското въстание. Изд. „Изток- Запад“, С., 2013.
- Fredric Jameson. The Political Unconscious: Narrative as Socially Symbolic Act. Ithaca: Cornell UP, 1981.
- Jacques Ranciere, Dissensus: On Politics and Aesthetics, Steven Corcoran (ed., tr.), Continuum, 2010.

Roman Jakobson, *Closing Statements: Linguistics and Poetics, Style in language*, T.A. Sebeok, New-York, 1960.
The Seminar of Jacques Lacan, *Book 1, Freud's Papers on Technique 1953–1954*.
Cambridge: Cambridge University Press, 1988.
Zupančič, Alenka. *Not-Mother: On Freud's Verneinung*, E-FLUX, 33/2012.
Deleuze, Gilles. „Bartleby; or, the Formula.“ In: *Essays Critical and Clinical*. Minneapolis:
University of Minnesota Press, 1997. 68-90 p.
Kristeva, Julia. „The Ideologeme of the Novel.“ In: *Desire in Language : A Semiotic
Approach to Literature and Art*. New York: Columbia University Press, 1980. 40-7 p.

Дата:14 юни 2018

Съставил: гл. ас д-р Мария Байтошева